

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 11, bez odnośnienia Mk. 10. CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU 50 FENIGÓW.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na I kol. Mk. 4,00, na II i III kol. Mk. 3,00, na IV kol. Mk. 2,00. Ogłoszenia drobne po 40 fenigów za wyz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 - 2 po pol. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marii № 38 Telefon № 50. Skrzynka pocztowa № 25

Z życia robotniczego na Rakowie.

W nr. 14 „Gońca Częst.” podaliśmy korespondencję z Rakowa pod p. t. w której jeden z robotników na swój sposób oświecił działalność tamtejszej Rady robotniczej. Na nas w tej korespondencji najbardziej przykre wrażenie sprawiła zapowiedź rozterek partyjnych w masie robotniczej, która wszak oprócz patriotyzmu odczuwać winna konieczność łącznej, zgodnej pracy dla rozwoju przemysłu rodzimego. Bez tego niepodobna przecież myśleć o odbudowie kraju, o zapewnieniu pracy i chleba tysiącom bezrobotnych.

To też korespondencję zaopatrzyliśmy przypiskiem, który kończył się w sposób następujący: „Robotnik polski winien na każdym kroku pamiętać o tem, że jest również obywatelem tej Polski, o niepodległość której walczył słowem i czynem; dopóki ta niepodległość nie stanie na granitowych podstavach — dopóty swary partyjne niszcza to, w imię czego morze krwi polskiej popłynęło.”

Rada robotnicza na Rakowie uczuła się tem dotkniętą, uważając widocznie, że dopisek stosuje się wyłącznie do niej, nie zaś do ogółu robotników, i nadesłała nam list, który w imię bezstronności przytaczamy poniżej.

Szanowny Panie Redaktorze! W numerze 14 „Gońca Częstoch.” z dnia 18 stycznia r.b. została zamieszczona notatka p. t.: „Z ruchu robotniczego w Rakowie”, a podpisana przez M e t a l o w c a.

W odpowiedzi na powyższą notatkę, oświadczamy:

Autor korespondencji popełnił karygodne przestępstwo wobec klasy pracującej, dając publicznie w prasie fałszywe wiadomości o ruchu robotniczym w Rakowie, gdyż każdy uczciwy robotnik, znający historię prac i zasług Rady Robotniczej w Rakowie może stwierdzić, iż zdwojenie nastąpiło nie na tle działalności R. R., lecz na podstawie działalności Polskiego Związku Zawodowego Przemysłu Żelaznego filja w Rakowie. Jeżeli ma być wątpliwość co do bezpartyjności R. R. w Rakowie i faworyzowania jednego robotników przed innymi, to ta zupełnie jest bezpodstawną i nie mającą absolutnie żadnych danych do stawiania podobnych zarzutów, na co w dowodach R. R. są niezbitne fakty. Dalej mówi się, że 30 punktów, wystawionych żądań nie podano do wiadomości ogółowi robotników; to stwierdza, że autor nie jest robotnikiem i dla tego nie wie o żądaniach robotniczych, gdyż te zostały poddyktowane przez ogół robotników, bądź to na zebraniach ogólnych, bądź przez poszczególne grupy osób, które zainteresowane, od których R. R. była zobowiązana się nie usunąć. Następnie autor twierdzi, że „w działalności R. R. zaznaczają się wpływy robotników polskiemu obce”. Jeżeli tak będziemy sprawę stawiali, to nic nie pozostaje, jak tylko żądać od autora wymienienia nazwisk tych „obcych”, a przemyślemy się, że będą to ludzie, którzy pracują na gruncie miejscowym, są to starzy robotnicy i wiele przecierpieli za sprawę robotniczą.

Słowem cała korespondencja jest niczym innym, jak zbiorem poprzekręcanych faktów w kierunku osłabienia solidarności robotniczej w Rakowie, a co autorowi notatki, jak i Polskiemu Związkowi Żelaznemu się nie udało. Dowodem tego są rezolucje, złożone na ogólnym zebraniu robotników Huty w dniu 26-ym stycznia b. r., które jednogłośnie zostały

przyjęte z wyjątkiem punktów: 1 i 3-ego gdzie były 4 głosy przeciw. Rezolucje te są treści następujące:

1) Ogólne zebranie wyraża protest i oburzenie wobec stanowiska Polskiego Związku Żelaznego, który swą polityką doprowadził do rozbitcia R. R. w Rakowie, jedynę dotąd przedstawicielki ogółu robotników, która od zniesienia okupacji stanęła na stanowisku obrony interesów robotniczych, dokładając niezliczoną ilość trudów i zabiegów w kierunku uruchomienia huty, poprawy bytu tak materialnego, jak i moralnego, rozwijając najlepsze kręgi obrony interesów robotniczych, tak wewnątrz, jak i zewnątrz.

2) Ogół robotników wyraża najostrejsze oburzenie wobec poszczególnych jednostek robotników, które świadomie i tendencyjnie podkopują podwaliny przedstawicielstwa robotniczego, osłabiając autorytet R. R. przez rozsiewanie kłamliwych wersji i plotek, tak wśród robotników przy pracy, jak na zebraniach i w prasie, co ostatnio miało miejsce na łamach „Gońca Częstochowskiego” w № 14 z dn. 18 stycznia b.r. w artykule pod nagłówkiem „Z ruchu robotniczego w Rakowie”, podpisanym przez M e t a l o w c a.

3) Ogólne zebranie stwierdza, że R. R. w Rakowie stała zawsze na stanowisku bezpartyjności, dając dowody swojej pracy dla ogółu pracującego. Każde bowiem wystąpienie R. R. w Rakowie pozostawiało dowody niezbitne, iż stała ona na stanowisku obrony interesów ludu pracującego i budowy zdrowych podwalin wzmocnionej Rzeczypospolitej Polskiej, pozostawiając na uboczu antagonizmy przekonaniove.

4) Ogólne zebranie, przyjmując do wiadomości podanie się do dymisji R. R., nie może pozwolić, ażeby zdobywcze klasy robotniczej dostały się w ręce jednostek lub ugrupowań niepowołanych, czyli nie stojących na stanowisku czystości ruchu klasowego, następstwem czego może być zupełne rozbitcie solidarności robotniczej i spotęgowanie reakcji, a w rezultacie jedynie katastrofa ludu pracującego i wtroczenie go w nędzę. Zważywszy powyższe, stwierdzamy jednogłośnie, że stoi my dalej na stanowisku R. R. i zwracamy się z gorącą prośbą, ażeby ten sam skład Rady, przedstawicielstwem, z wybranym przez nią, pozostał dalej. My ze swej strony przyrzekamy najuroczyściej poparcie jej solidarne i bronienie jej od wszystkich napaści tak wewnątrz, jak i zewnątrz.

Jeżeli powyższe wyjaśnienia są dla kogoś nie wystarczające, i życzyli bliżej zapoznać się z działalnością R. R. w Rakowie, jej historią, to chętnie damy dowody, które znajdują się w naszym archiwum.

Z poważaniem
Przewodniczący Rady Robotniczej

J. K a z i m i e r z a k
Członkowie Rady: T. Adamus, B. Jung, Tarnowski, F. Wilczyński.
Raków, d. 27 stycznia 1920 r.

Dla charakterystyki warunków bytu robotniczego na Rakowie przytaczamy my informację poniższe.

Przed wojną robotnik wykwalifikowany za swą wysocę odpowiedzialną robotę zarabiał do 6 rubli dziennie przy cenie żelaza 1 rb. 20 do 1 rb. 80 kop. za pud. Obecnie zarabia 32 mk. przy cenie żelaza od 35 do 50 mk. za pud. Różnica pomiędzy stopą wyprodukowania przedwojenną a obecną olbrzymia, bijąca w oczy.

Do niedawna robotnicy otrzymywali przeciętno 14 do 25 mk. za dzień roboty. Gdy zażądali dodatków drożyznianego 100 marek tygod-

niowo otrzymali tylko 30, tak że obecnie zarabiają od 19 mk. 50 fen. do 30 mk. Za nadprodukcję otrzymują najbardziej wykwalifikowani robotnicy do 14 mk., że ogółem zarobek dzienny najlepszego robotnika wynosi do 45 mk. dziennie, czyli około 270 mk. tygodniowo, a mniejsze wypłaty wahają się od 120 do 150 mk. tygodniowo.

Porównując dzisiejsze 270 mk. do owych 6 rubli przedwojennych i sto sunek ceny żelaza przed wojną i dzisiaj, łatwo zrozumieć, że stosunkowo nadwyżka ceny wytworów nie osiada w kieszeni robotnika, który musiał ograniczyć do minimum swoje potrzeby, aby koniec z końcem lata. O tych, którzy zarabiają 150—180 mk. tygodniowo, i mniej, oczywiście niema co mówić.

Kilka słów z działalności Rady robotniczej na Rakowie.

Walki polsko-niemieckie na Gór. Śląsku.

Sosnowiec. Z Rybnik donoszą, że w środę po południu przybył tam 23 pułk strzelców alpejskich. Wojsko francuskie zamieszerało przy ogólnym entuzjasmie Polaków, śpiewających rotę i wśród na nifestacji Niemców, którzy zainutowali „Deutschland ueber alles”. Wydane zostało rozporządzenie że wszystkie lokale muszą być o godz. 11 w nocy zamknięte. O tej godzinie nikomu nie wolno znajdować się na ulicy. Wszyscy oficerowie francuscy zostali przyjęci przez Niemców na ratuszu.

Jeden z tutejszych obywateli, dr. Różański, wywiślał na swoim domu chorągiew z orłem polskim. Niemcy uważali to za prowokację, napadli na mieszkanie d-ra Różańskiego i zdarli sztandar. Było to hasłem dla Polaków, aby pożyć w mieście sztandary niemieckie. Na uli-

cach dochodziło do formalnych bójek pomiędzy ludnością polską i niemiecką. Policja interweniowała, dając kilka strzałów. Na szczęście ofiar nie było, a wojsko francuskie opróżniło ulice. Roznamiętnienie było tak duże, że mimo wszyst ko jeszcze w nocy powtarzały się bójki

Francuzi ogłaszają Gliwiczach stan oblężenia?
Sosnowiec. Z powodu zajść w Gliwicach wydał francuski komendant miasta rozporządzenie na mocy którego należy do niedzieli dnia 8 b. m. do godz. 6 wieczór złożyć w biurze policji wszelką broń palną i śnieżną, pod groźbą surowej kary. Wolni od tego obowiązku są tylko funkcjonariusze policji. Spodziewają się powszechnie, że władze okupacyjne ogłaszają w przeciągu najdalej 3 dni stan oblężenia.

Telegramy.

Wywiad z Paderewskim.
Paryż. „Echo de Paris” ogłasza wywiad z Paderewskim. Były premier Polski potężny, jako wysuniętej na wschód placówki cywilizacji, zapewnił, że Polska nie żywi żadnych tendencji imperialistycznych, musi jednak uzyskać dostęp do morza przez Klaipedę i Libawę.

W zakończeniu Paderewski odwołał się do serdecznej współpracy Francji.
Zwycięski pochod wojsk polsko-łotewskich.

Warszawa. Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 6 b. m. Front litewsko-białoruski. Po pokonaniu i rozbitciu oddziałów bolszewickich wojska nasze i łotewskie stanęły na linii rzeki Swiniucha, jeziora Osweja, Kochanowicz i miasta Dryszy. — Oddziały grupy gen. Lasockiego, śmiałym wypadem na wschód od Lepła rozbiły stojący tam pułk bolszewicki, biorąc sto kilkadziesiąt jeńców. Na reszcie frontu spokój.

Front wołyński. Prócz ożywionej działalności oddziałów wywiadowczych akcji bojowych nie było.

Pierwszy zastępca szefa sztabu gen. Kuliński, pułkownik sztabu gen.
Sto tysięcy rodzin polskich pragnie wrócić z Ameryki.

Lwów. Od jednego z finansistów przybyłych z Ameryki dowiadujemy się, że około 100 tysięcy rodzin polskich zamierza przenieść się do kraju. Są to przeważnie inteligenci, lub inteligentni i uświadomieni robotnicy rozporządzający znacznymi kapitałami.

Agitacja bolszewicka w Zagłębiu.

Sosnowiec. Na wszystkich kopalniach zapowiedziano przez komunistów wiece

w związku z powszechnym strejkem protestowanym na poniedziałek. Rozrzucono wiele odezw. Wiece i mający wybuchnąć strejk poniedziałkowy mają cechy polityczne a celem ich zamianstwowano konieczność zawarcia pokoju z Rosją bolszewicką.

Niemcy opuszczają Opole.

Sosnowiec. „Kattowitzer Zeitung” do donosi: Wczoraj odbyła się w Opolu niemiecka parada wojskowa. Niemiecki generał głównodowodzący pożegnał ludność i wojsko specjalną przemową i odezwą.

Komuniści polscy o propozycji sowieckiej.

Warszawa. Komitet warszawski partii komunistycznej wydał odezwę z powodu propozycji pokojowej rządu sowieckiego.

W odezwie tej czytamy: „W tej chwili przełomowej uświadomiony proletarijat polski musi rzucić na szalę swoją wolę niezłomną! Nie pozwolimy na odrzucenie rosyjskiej propozycji pokojowej! Nie pozwolimy też na obłudną komedię rokowań pokojowych które byłyby tylko parawanem dla nowej na paści na rewolucyjny proletarijat Rosji.

Rokowania muszą być podjęte na tychmiast! Ale muszą to być rokowania jawne—treść ich musi być znana całemu światu robotniczemu!

Dalej komuniści grożą wywołaniem strajku powszechnego, jeżeli pokój nie będzie zawarty.

Nowe wyroki śmierci.

W tych dniach rozstrzelano w Krakowie pewnego sierżanta, a równocześnie z nim jakiegoś izraelita, również wojskowego, na podstawie wyroku sądu dożurnego, za zbrodnicze popełnienie i osadzone w Tarnowie. Podczas egzekucji rozgrywała się przykra scena; oto jeden ze skazanych nie chciał iść dobrowolnie

NIEBYWAŁA SENSACJA!

TEATR PARYSKI

Dla młodzieży dozwolone

Program od piątku 6-go do wtorku 10-go Lutego 1920 roku (włącznie).

SERJA I.

ZYGOMAR AMERYKAŃSKI

Dramat detektywny awanturniczy w 6-ciu wielkich aktach wytwórni Pathe w Paryżu w 4-oh serjach (Refengar)

Reżyseria i tekst Artystyczny pod tyt. p. JERZEGO BURSICA

CENY MIEJSC: W loży kupon 7 mk., Krzesło parterowe 5 mk. Miejsce na galerji 3 mk.

Początek przedstawień w niedziele i święta o godz. 3 pp. w dni powszednie o godz. 6 po poł. w soboty i piątki o godz. 5 pp.

ANONS: Wkrótce II-ga Serja „Zygomar Amerykański“.

Teatr „ODEON“

Program od piątku 6-go do wtorku 10-go Lutego.

Początek przedstawień w piątki i soboty o godz. 5-ej po poł., w niedziele i święta o godz. 3 po poł., a w pozostałe dni powszednie o godz. 8-ej po poł.

Anons!

Wkrótce niebywała sensacja!

Krwawy Teror

Dramat osnuty na tle rządów bolszewickich. Jedyny autentyczny zdjęcie krwawego teroru bolszewickiego w Rosji.

Sensacja Sezonu!

GALERDITK

POTĘŻNY DRAMAT W 6 AKTACH, WEDŁUG SŁYNEJ FOWIEŚCI NIESMIERTELNEGO BALZACA W ROLI COLLINA, WIELKIEGO MISTRZA GALERNIKOW, SŁYNNY ARTYSTA

PAWEŁ WEGENER

W ROLI WIKTORJI DE COURBET, UROCZA

LIDJA SALMONOWA.

Lanolinowy Puder „DZIDZI“ z Kogutkiem jest najlepszą i najhygieniczniejszą przysypką dla dzieci. Natychmiast usunąć zanieczyszczenia i stan za palny skóry. Jako środek dezynfekcyjny znakomicie działa przeciwko: swędz eniu, odparzeniu i odleżeniu się ciała. Wyrób apteki A. GAŚCICKIEGO w Warszawie. Żądać w aptekach i składach aptecznych pudru „Dzidzi“ z marką „Kogut“ Skład główny na Częstochowę Hurtownia Właścicieli Aptek Kościuszki 16

DOM HANDLOWY Maciejowski & Artzt dnia 8 Lutego r. b. znacznie powiększony i zaopatrzony w ogromny wybór najświeższych towarów: manufakturnych, białych, trykotaży i galanterji został przeniesiony do nowego lokalu przy ulicy MARSZAŁKOWSKIEJ Nr 127, w WARSZAWIE. Polecając nasz Dom Handlowy łaskawej pomocy W.W. P.P. śmiemy zapewnić, że naszym jedynym staraniem będzie uczciwym postępowaniem i wysłankami udogodnieniami zadocniwić W.W.P.P. i dostarczać towary po cenach najniższych na rynku tutejszym. W oczekiwaniu łaskawych zleceń pozostajemy z wysokim poważaniem MACIEJOWSKI & ARTZT.

Stowarzyszenie Rolnicze do zakupu i sprzedaży koni w Warszawie (SYNDYKAT). podaje do wiadomości, iż w dn. 24 Lutego r. b. we wtorek o godz. 10 rano odbędzie się Zebranie Członków w dużej sali C. T. R. (Warszawa Kopernika 30). Porządek dzienny obejmuje przyjęcie ustawy, wybory Rady Zarządzającej i Zarządu i zatwierdzenie regulaminów. KOMITET ORGANIZACYJNY.

Dr. Wł. Kahl choroby kobiece, akurzerja, wewnątrzna Przyjmuje od 1-oj do 4-oj ulica Dąbrowskiego 5 (Szkoła) II piętro.

E. Petrykat b. lekarz kliniki Prof. LESSERA Choroby skórne i weneryczne przyjmuje od 9-11 i od 4-7 godz. w ul. gen. Dąbrowskiego (Szkoła) II piętro.

Kupuję płyty używane potłuczone, gramofony, pselofony, wszelkie instrumenty muzyczne i rowery Częstochowa Ogrodowa 47 m. 2 wprost Piotrowskiej od godz. 2-6 p. p. Żeby sztuczne, nawet poluzowane, kupić je laboratorjum dentystyczne i Aleja 10 Potrzebny uciek do składki aptecznej III Aleja 46 Pracownia konstrukcyjna bluzek oraz wszelkich próbek Roboty staranne; ceny przystępne Kliszkę go 11 m. 8 i piętro Sprzedam rower w dobrym stanie wid. Barbary 28 u go spodarsa Olejarnia przyjmuje do wycięcia rzepek i siemię oras ta kow. e kupuje Krakowska nr. 23 Drzewa rozmaitych odmian do wysadzenia dróg parków hrzewy ozdobne walny wielko owocowe najlepiej szych odmian poleca Gustok Ost. Gros. Botaniczna 6 Sprzedam za 10 000 m. maszynę do wyrobu dachówk z piaskowo cementowej Lhala i 500 pudł. ladek stanowiących ul. Mała 18 Błyszczki Dom na Zawodzie do sprzedania ul. Złota Nr. 75 u gospodarza Z powodu wyjazdu Krystian brótki w dobrym stanie sprzedania Oferty w Gencu. Dom do sprzedania Parkiska Nr. 7 Kupię używane służbę na fortopian Różyckiego Oferty w Gencu Ekonom s paroletnią praktyką ze świadectwami poszukuję psady od zaraz lub od 1 kwietnia na stół lub ordynarję wiad. Adm. Gencu Akademik prawnik p srukcie og powiadniego piat: ego za 9 ta Najchętniej u adwokata Zgłoszenia pod Prawnik do redakcji Gencu Wyprzedz kalendarzy różnych wydawnictw po cenach tanich hurtowe i detalicznie także można nabywać pamiątkowe obrázky „Bóg i Ojczyzna“ Polska Zjednoczona rodzice do sprzedania „Dzieje Polski“ z bogatą ilustracją z 1898 roku Kłosek s gasterami II Aleja Gotowe ubranie damskie dziecinne Uszywana suknia popielata p d. m. s. białka duszy wyłór. wstawek zębów i naczyników sztychowanych, warkoczek z prawdziwych włosów Pracownia Haftów III Aleja 15 m. 1 parter. Potrzebni chłopcy lub dziewczęta do fabryki pasierków Kórdeckiego nr 9 temat trzojny do sprzedania Zarząd Cęstochowskiego Oddziału Central. Związek Inwalidów Wojennych Rz. Pol sawiadania członków swoich, iż s powodu wyjazdu cęstochowskich delegatów w tej kwestii sekretarza Związku s. i. w. do Warszawy oznajmici biuro że do dnia 14 b. m. stoją za-wisłone Wynajmę natchniałast lokal na garaż dla dwóch samochodów ciężarowych Oferty dla J. R. w Adm. Przybiłkaj się pies chirt biały w 200 lb żyty w łacińskich moce odobred od Soltysa wsi Kłodzka Dolna L 25 Sprzedam 2 domy Nowy Stradom i Do sprzedania place w Rawkowie i ma szyna siekarska Proskurowaki Dojazd 31